

UNIVERSELL UTFORMING I TRØGSTAD

Sluttrapport

- Kompetanse og implementering
- Kartlegging
- Tiltak

Trøgstad kommune

01.11.2015

Universell utforming i Trøgstad

Sluttrapport

BAKGRUNN

Trøgstad kommune ønsker å være god på folkehelse. Et viktig mål i dette arbeidet er at så mange som mulig skal kunne ta seg fram på egen hånd uten spesiell hjelp eller tilrettelegging. Universell utforming er et verktøy for å nå dette målet. Kommunen har derfor deltatt i Kommunal- og moderniseringsdepartementets videreføring (K2) av den nasjonale utviklingsprosjektet for universell utforming i fylker og kommuner.

Kommunen har gjennom tre søknadsomganger fra august 2014 til juli 2015 fått innvilget støtte på til sammen kr 275.000 til kompetanseheving og organisasjonsutvikling, kartlegging og tiltak knyttet til universell utforming.

Universell utforming vil si å utforme produkter og omgivelser slik at de kan tas i bruk på en likeverdig måte av flest mulig, uten at det er behov for tilrettelegging eller en spesiell tilpassing.

INNLEDNING

Om prosjektet

Universell utforming i Trøgstad med fokus på sentrumsområder i Skjønhaug

Planlagt start- og sluttdato: 01.01.2015 – 31.12.2015

Hovedansvarlig søker: Marit Haakaas, plan- og miljørådgiver og Dag Arne Lier, teknisk sjef, begge Trøgstad kommune

Effektmål:

For målgruppene bevegelseshemmede og svaksynte:

- Helsegevinst av økt bevegelse
- Mestringsfølelse for den enkelte
- Redusert hjelpebehov

For kommunalt ansatte (ledere, saksbehandlere, teknisk drift m.fl.), foreninger, handelsstand:

- Økt kompetanse på universell utforming i praksis

Resultatmål

- Kartlegging gjør kommunen og private grunneiere kjent med mangel på universell utforming
- Siktelinjer/ganglinjer mellom viktige funksjoner er tydeligere

- Hindringer i form av stigning, kantsteiner, glatt underlag osv er fjernet
- Belysning gjør gangveier, fortau og plasser tryggere
- Sitteplasser og benker plassert i sentrum/nærområde gir økte muligheter for bevegelse for alle
- God design
- Utbedret gangvei vil gi bevegelseshemmede bedre framkommelighet til viktige samfunnsfunksjoner og mulighet for å gå en runde i nærmiljøet
- Svaksynte finner lettere fram og unngår skader

OPPNÅDDE RESULTATER

Skjønhaug sentrum har blitt kartlagt for hindringer i universell utforming. Noen av hindringene tas tak i som oppfølging av prosjektet. Andre vil bli tatt etter hvert som det

Fra opplæringsseminaret

skal gjøres arbeider i området.

Næringsdrivende er/vil bli gjort oppmerksom på hindringer på deres bygg og eiendom.

Kommunens nettedaktører har også fått opplæring i optimalisering av nettsidene for synshemmede.

To tiltak vil bli gjennomført i løpet av vinter/vår. Det største er omlegging av en gangvei mellom omsorgsboliger og butikkssentrum i Skjønhaug. Det ligger flere omsorgsboliger her i dag og det skal bygges

flere i et sentralt, men lavereliggende område. Gangveien vil bli mindre bratt, få reposer med benker og lys, utført i god design.

Det andre tiltaket er å gjøre gateelementene som stolper, støttemurer og trapper i Skjønhaug sentrum mer synlig for synshemmede og samtidig pynte opp i sentrum. Til dette arbeidet har vi invitert en videregående skole til samarbeid, slik at vi både kan få spredd kunnskap om universell utforming og kan få gode ideer til spennende og/eller forskjønnende design.

Det er en utfordring å få gjennomført prosjekter som dette i løpet av den korte tiden som var oppsatt. Det skyldes andre prosjekter som allerede er planlagt og må gjennomføres først, og at det skal gjennomføres av personer som allerede har mange andre oppgaver. Planen var å være ferdig med de konkrete tiltakene i prosjektet til nyttår 2015. Dette må dessverre forskyves til gjennomføring i første halvdel av 2016.

Granittstolper i Skjønhaug sentrum

Samarbeidet internt og med fylkesmannen/fylkeskommunen har vært godt. Fordelen med en mindre kommune som vår, er at det er korte beslutningsveier og enkelt å få gjennomslag for felles mål og oppgaver. Universell utforming og folkehelse for øvrig er fagfelt der mange virksomheter må trekke i samme retning. Forståelsen for dette er god i Trøgstad kommune.

GEVINSTREALISERING

Den største gevinsten av prosjektet har vært at kommunen har fått økt kompetanse og fokus på universell utforming, ikke minst i det daglige arbeidet og vedlikeholdet. Over 20 deltakere fra mange virksomheter, samt rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne var på kurs i universell utforming og fikk føle på kroppen hvordan det er å ta seg fram i Skjønhaug sentrum med nedsatt funksjonsevne. Dette vil ha effekt langt utover prosjektperioden.

Kurset for ansatte/rådet var vellykket. Siden alle fikk føle hindringer i sentrum som funksjonshemmet på kroppen, er dette kunnskap som fester seg godt. Dette er en enkel kursform som med fordel kan gjennomføres i andre kommuner.

Kommunen har fått mer ut av prosjektet enn forventet da vi søkte på midler første gang. Ved å få muligheten til å gjennomføre konkrete tiltak vil fokus på universell utforming feste seg bedre i organisasjonen og befolkningen.

Bevegelsehemmede og synshemmede vil enklere kunne ta seg fram i Skjønhaug når gangveiprosjektet og "utsmykning" av stolper er ferdigstilt. Teknisk drift vil ha økt fokus på snøbrøyting og strøing i forhold til ganglinjer.

ORGANISERING, FORANKRING OG DELTAKELSE

Prosjekteier i kommunen: Else Berit Baccouche, stabsjef og Dag Arne Lier, teknisk sjef

Prosjektleder: Marit Haakaas, planlegger

Prosjektmedarbeidere:

- Leder teknisk drift
- Folkehelsekoordinator

Styringsgruppe er arbeidsgruppa for folkehelse som igjen rapporterer til det politiske Livsløpsutvalget:

Else Berit Baccouche, stabsjef
 Tor-Anders Olsen, rådmann
 Betty Hvalsengen, kommunalsjef
 Bodhild Lang, helsesjef
 Barbro Kvaal, kommunelege
 Dag Arne Lier, teknikk- og næringssjef
 Marit Haakaas, planlegger

Samarbeidspartnere: Virksomhet bo- og dagtilbud for funksjonshemmede, virksomhet pleie og omsorg, rådet for funksjonshemmede

ØKONOMI

Tilskudd mottatt totalt: kr 275.000 til kompetansebygging og kartlegging og tiltak i Skjønhaug sentrum

Kostnader inkl eget arbeid beløper seg på ca kr 300.000. Se vedlagte regnskap/budsjett.

PROSESS

Kommunen har valgt å basere kartleggingen på egen erfaring med bruk av rullestol, rullator, synshemmingsbriller i tillegg til krav i Norsk Standard. Det er derfor ikke blitt brukt spesielle verktøy eller sjekklister utover dette.

De medvirkende i opplæringen følte at denne var svært effektiv i forhold å øke kompetansenivået. Vi fikk spredd kompetansen på svært mange med relevante stillinger i kommuneorganisasjonen i tillegg til rådet for funksjonshemmede. Oppfølgingen internt med kartlegging og planlegging av tiltak har også vært effektiv. Som beskrevet over, skulle vi gjerne ha sett at flere av tiltakene var gjennomført allerede, men dette har blitt forsinket pga andre tiltak.

EVENTUELLE ENDRINGER

Tidsplan, slik beskrevet over.

Fagområder		
Planprosesser		
	Planstrategi	☐
	Kommuneplanlegging	☒
	Samfunnsdelen	☒
	Arealdelen	☒
	Reguleringsplan	☒
Transportsystemet		
	Kollektivtransport	☐
	Knutepunkt	☐
	Holdeplasser	☐
	Gang-/sykkelveger	☒
	Transportmidler	☐
	Billettsystemer	☐
	Ferge - buss	☐
Friluftsområder		
	Badeplass	☐
	Brygge	☐
	Fiskeplass	☐
	Rasteplass	☐
	Turstier/turveger	☐
	Adkomst	☐
	Informasjon	☐
	Naturverdier	☐
	Naturhensyn	☐

Kulturminner		
	Kulturminneverdier	☐
	Kulturminnehensyn	☐
	Formidling	☐
	Informasjon	☐
	Adkomst	☐
Publikumsbygg		
	Byggesak	☐
	Nybygg	☐
	Rehabilitering/opprusting	☐
	Boliger	☐
	Skolebygg	☐
	Kirkebygg	☐
	Barnehage	☐
	Service-bygg	☐
Uteområder		
	Park	☐
	Lekeplass	☐
	Torg	☐
	Gågate	☐
Eiendomsforvaltning		
	Opprusting	☒
	Drift	☒
	Vedlikehold	☒
		☐
IKT		
	IKT-standard	☐
	IKT-verktøy	☐
	Formidling til målgruppene	☒
Innkjøp		
	Innkjøpsrutiner	☐
	Innkjøpsamarbeid	☐
Sektorovergripende		
	Folkehelse	☒
	Sentrumsutvikling	☒
	Reiseliv	☐
Arbeidsmetoder		
Forankring		
	Politisk forankring	☒
	Administrativ forankring	☒
	Planforankring	☒
	Økonomiplan/budsjett	☒
Kompetansebygging		
	Informasjon	☒
	Veiledning	☒
	Kurs	☒
Kartlegging		

	Verktøy	☒
Medvirkning		
	Av råd, brukerorg., frivillige org.	☒
Samarbeid internt og eksternt		
	Tverretatlig	☒
	Regionale og statlige myndigheter/faginstanser	☒
	Næringslivet	☒
Organisering		
	Prosjektorganisering	☐
	Linjeorganisering	☐
	Kommunikasjon	☐
Evaluering/læring		
	Tilsyn/kontroll	☐
	Tilbakemelding fra målgruppene	☐
	Erfaringer og læring i organisasjonen	☒
Roller		
Samfunnsutvikling		
	Universell utforming	☒
	Næringsutvikling	☐
	Boligutvikling	☐
	Nærmiljø	☐
	Lokalsamfunnsutvikling	☒
	Inkludering	☒
	Trygghet	☐
	Service	☐
Myndighetsutøvelse		
	Loverk	☐
	Tilskudd	☒
Tjenesteyting		
	Barnehage/skole	☐
	Helse/omsorg	☐
	Kultur/idrett	☐
	Informasjon	☐
	Kollektivtrafikk	☐
	Tilgjengelighet	☒
Universell utforming		
	Avvisningskant	☐
	Bygg for alle	☐
	Design for alle	☒
	Hvileplan	☒
	Håndlist	☐
	Kontraster	☒
	Kontrastmerking	☒
	Ledegjerde	☐
	Ledelinje	☐

Livsløpsbolig	☐
Livsløpsstandard	☐
Lydfyr	☐
Lyssetting	☐
Løfteplattform	☐
Nivåmerking	☐
Nivåsprang	☒
Omsorgsstandard	☐
Overflate	☐
Publikumsbygg	☐
Relieffskrift	☐
Rullator	☒
Rullestol	☒
Smarthus	☐
Smarhusteknologi	☐
Snusirkel	☐
Taktil merking	☐
Trappeheis	☐

(Sett gjerne inn flere/egne nøkkelord nedenfor)

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐